

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA

CONSELLERIA DE MEDI AMBIENT, AGRICULTURA I PESCA

765

Acord del Ple de la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears sobre el projecte de conducció d'aigua potable de Maria de la Salut a Petra, TM Maria de la Salut, Petra, Sineu i Ariany (178A/17)

En relació amb l'assumpte de referència, i d'acord amb l'establert a l'article 41.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, es publica l'Acord del Ple de la CMAIB, en sessió de 21 de desembre de 2017,

DECLARACIÓ D'IMPACTE AMBIENTAL

El projecte del present informe es tramita segons la llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i està inclòs al Grup 8 "Projectes d'enginyeria hidràulica i de gestió de l'aigua" punt 7 "Instal·lacions de conducció d'aigua en sòl rústic que no discorren íntegrament per camí existent quan la longitud sigui superior a 10 km i, en tot cas, les que transcorrin per espais naturals protegits, espais de rellevància ambiental o ANEI d'alt nivell de protecció. En cap cas no es consideraran instal·lacions de conducció d'aigües les instal·lacions de reg dins les finques quan estiguin autoritzades per l'autoritat agrària o hidràulica." de l'Annex I "Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental ordinària" de la llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental a les Illes Balears.

Atès que l'òrgan ambiental ha rebut l'expedient complet el 26 de maig de 2017, i d'acord amb l'apartat segon, punt 3 de la Circular del Conseller de Medi Ambient, Agricultura i Pesca (BOIB núm. 131 de 15/10/2016), se considera iniciada l'AIA després de l'entrada en vigor de la Llei 12/2016, de 17 d'agost, d'avaluació ambiental de les Illes Balears, per la qual cosa es tramitarà d'acord amb aquesta llei autonòmica i amb la llei estatal 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Per tant, amb caràcter previ a la seva autorització administrativa, procedeix formular la seva declaració d'impacte ambiental, d'acord amb l'art. 41 de la Llei 21/2013.

1. Antecedents

El 09/11/2009 és la data d'inici de l'expedient 21194/2009, sobre el projecte de conducció d'aigua potable des de Maria de la Salut a Petra i Ariany (T. M. Sineu, Maria de la Salut, Ariany i Petra). Es presenta la memòria resum, d'acord amb l'article 5 del Decret Llei 3/2009, de mesures ambientals per impulsar les inversions i l'activitat econòmica a les Illes Balears. La tramitació ambiental venia determinada per la Llei 11/2006, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les illes Balears. En concret, el projecte es trobava inclòs als supòsits de l'annex I, grup 8. G Projectes d'enginyeria hidràulica i de gestió de l'aigua; apartat g) Instal·lacions de conducció d'aigua quan la longitud sigui superior a 2 quilòmetres i, en tot cas, les situades dins ANEI d'alt nivell de protecció. Aquesta norma està actualment derogada per la Llei 12/2016, d'avaluacions ambientals de les Illes Balears.

El 24/11/2009 el president de la Comissió de Medi Ambient comunica al promotor la necessitat de redactar l'Estudi d'Impacte Ambiental, i adjunta un informe tècnic sobre l'amplitud i nivell de detall que ha de tenir. Es proposaven tot un seguit de consideracions. En la mateixa data s'havia procedit al pagament de la taxa.

Durant el mes de novembre es varen rebre els informes favorables dels ajuntaments afectats al projecte de la conducció, fruit de la fase de consultes.

El 21/01/2010 ABAQUA recepciona l'Estudi d'Impacte Ambiental.

El 26/10/2011 el president de la CMAIB dóna audiència per un termini de deu dies abans de procedir a declarar la caducitat de l'expedient, atès que havien transcorregut els sis mesos des de la notificació del resultat de les consultes prèvies al promotor sense que s'hagués presentat a l'òrgan ambiental la sol·licitud d'inici d'acord amb l'article 24 de la derogada Llei 11/2006.

El 23/12/2011 el cap d'Àrea de Construcció i Gestió d'Abastament sol·licita a la CMAIB que mantengui obert l'expedient, al·legant que encara estava per resoldre si l'interès general de l'obra estava contemplat al Pla Hidrològic de les Illes Balears vigent aleshores.

El 01/07/2015 el ple de la CMAIB declara la caducitat del procediment d'avaluació d'impacte ambiental del projecte de conducció d'aigua potable des de Maria de la Salut a Petra i Ariany, termes municipals de Sineu, Ariany, Maria de la Salut i Petra, per no haver presentat la documentació indicada a l'article 25 de la Llei 11/2006.

L'11/11/2015 es publica al BOIB l'anunci de què la Comissió de Medi Ambient de les Illes Balears havia arxivat l'expedient per caducitat, impossibilitat material de continuació o desistiment, en base a informe jurídic de la CMAIB de 07/05/2015.

El 15/04/2016 es produeix una reunió entre la CMAIB i ABAQUA, en la que es conclou que caldrà realitzar de bell nou el procediment d'avaluació ambiental del projecte si bé, atès que el projecte que ara es presenta no suposarà modificacions substancials respecte al que ja va informar la CMAIB en 2009, en aquest cas no caldrà presentar Document d'inici del projecte per tal que la CMAIB elabori un nou document d'abast. D'aquesta manera s'accelerará la tramitació. Segons l'article 36.1 de la Llei 21/2013, el promotor ha de presentar el projecte i l'estudi d'impacte ambiental davant l'òrgan substantiu, que els ha de sotmetre a informació pública durant un termini no inferior a trenta dies (...) Quan es tracti de projectes sotmesos a declaració responsable o comunicació prèvia, incumbeix a l'òrgan ambiental la realització de la informació pública. Com que no es tracta d'un projecte sotmès a comunicació prèvia, les consultes les pot fer (i les ha fet) l'òrgan substantiu, en aquest cas ABAQUA.

El 21/08/2016 entra en vigor la nova normativa ambiental sobre avaluacions, la Llei 12/2016, que permet assignar el projecte al grup 8.7 de l'annex I. Per tant, la tramitació que li pertoca és la corresponent a l'avaluació d'impacte ambiental ordinària.

2. Informació del projecte

El promotor i òrgan substantiu del projecte és ABAQUA.

Els municipis de Maria de la Salut, Petra, Ariany, Manacor i, en general, tota la zona del Pla de Llevant, presenten una greu problemàtica pel que fa a la qualitat i quantitat d'aigua potable disponible. En alguns pous l'aigua ja no pot ser consumida degut als nivells elevats de clorurs i nitrats. La gran demanda determina un increment progressiu de la salinitat motivat per la intrusió marina. El Pla Hidrològic de la Demarcació Geogràfica de les Illes Balears (Reial Decret 701/2015), a l'annex 11, inclou el Programa d'actuacions i infraestructures 2015-2021. En ell apareix la xarxa en alta entre Maria de la Salut i Manacor. La conducció que ara es valora seria la primera fase d'aquest pla de més ampli abast, que es complementarà en un futur amb la connexió entre Petra i Manacor. L'aigua provindrà dels aqüífers de sa Marineta, s'Estremera o la dessaladora d'Alcúdia i permetrà diluir l'aigua dels pous municipals de tal manera que s'assoleixin els llistats de salubritat exigibles per la normativa vigent.

El projecte consisteix en la construcció de dos dipòsits reguladors: un a Maria de la Salut (amb una capacitat de 6000 m³) i un altre a Petra (de 1920 m³). Els dipòsits tenen la funció d'emmagatzemar aigua per poder servir-la quan es necessita. Es construirà també un edifici de control a Maria de la Salut, de 200 m², que albergarà el quadre elèctric, les vàlvules, els equips de cloració, els mesuradors, les bombes de recirculació i les bombes de buidatge. La conducció es fa amb tubs de fosa dúctil de 600 mm de diàmetre. Hi ha un petit tram de 332.25 m des del final d'una canonada al dipòsit regulador de Maria de la Salut, i després la canonada segueix durant 9643.83 m fins Petra. Del dipòsit regulador de Petra fins el nucli hi ha un tram de 360.80 m, amb un diàmetre de 250 mm. Per últim, hi ha un ramal del tram més llarg que es desvia per proveir Ariany. Té una longitud de 2670.91 m. El cabal és menor i, per tant, el diàmetre és de 200 mm.

L'EIA presenta diferents alternatives. L'alternativa zero es descarta, ateses les necessitats d'aigua de qualitat dels municipis del Pla i el fet que el projecte ja estigui contemplat al Pla Hidrològic.

Hi ha tota una sèrie d'alternatives de traçat. En alguns casos els trams són compartits. S'han establert una sèrie de criteris (socials i ambientals) a l'hora de seleccionar la més adient, valorant com a més favorable la que discorre per vials, la que suposi el menor nombre d'expropiacions a particulars, la que afecti en menor mesura les masses forestals i la que no vagi per la llera dels dos torrents de l'àmbit (Banderola i Son Real). La menor longitud de la conducció és també un factor considerat favorable, atès que implicarà realitzar una obra civil d'inferior magnitud. De les tres alternatives proposades, la 1 discorre en un 93.5% per vials asfaltats, 4.1% per conreus i 2.4% per camins de terra. A més és la de menor longitud. Les altres dues alternatives valorades discorren en un 43.5 % (l'alternativa 2) i un 55.75% (l'alternativa 3) per camins de terra i conreus.

També es proposen alternatives d'ubicació dels dipòsits reguladors. Els criteris de selecció han estat les consideracions tècniques, de tal manera que el punt de sortida (Maria de la Salut) ha d'estar més elevat que el punt de destí (Petra), per qüestions hidràuliques.

L'alternativa 1 és la considerada com a més adient des del punt de vista ambiental, i té una longitud de 14605.06 m.

Les modificacions del projecte actual en relació a l'antic són considerades no substancials, i es justifiquen per l'aplicació dels condicionants dels informes lliurats durant la fase d'informació pública del projecte de 2009:

-Per evitar l'impacte sobre els torrents, seguint les indicacions de l'informe de la DG Recursos Hídrics, el traçat de la conducció no discorre en paral·lel per la llera del torrent de Banderoles, sinó que va pel marge nord fins que el travessa perpendicularment. D'aquesta manera, l'afecció és menor. Aquesta alternativa ha estat consensuada entre ABAQUA i la DG de Recursos Hídrics. La impossibilitat de què la conducció vagi pels ponts del torrent es justifica tècnicament per les dimensions de la secció. El creuament suposa fer una rasa formigonada de 9 m de longitud i 1 m d'amplada. S'afecta una comunitat de canya (Arundo donax).

-A l'arribada a Petra també es produeix el creuament perpendicular de la canonada a través del torrent de Son Real. La longitud de la rasa formigonada serà de 4 m de longitud i 1 d'amplada. En aquest cas s'afecta una comunitat d'abatzer (*Rubus ulmifolius*), amb espinal (*Crataegus monogyna*).

3. Elements significatius de l'entorn del projecte

El sòl pel qual es projecta que passi la canonada està qualificat com Sòl Rústic General. En l'alternativa 1, considerada com a preferent a l'EIA, el traçat discorre en un 93.5% per vials asfaltats, i la resta es distribueix entre camps de conreu i camins de terra.

La rasa es farà a APT de carreteres, i durant les fases inicials i finals passarà per sòl urbà, Àrea de Transició de Creixement (Maria de la Salut) i d'Harmonització (Petra).

Les lleres dels torrents de Banderola i Son Real determinen APRs d'inundació.

No afecta espais de rellevància ambiental designats per la LECO (XN 2000 i espais naturals protegits). Tampoc terrenys designats per la Llei 1/1991 d'Espais Naturals.

L'àmbit afectat és l'annex a les carreteres, camins de terra i camps de conreu, fonamentalment de secà. No es preveu l'afectació a massa forestal.

4. Resum del procés d'avaluació

4.1 Tramitació

Com ja s'ha esmentat abans, el projecte de l'assumpte va iniciar la seva tramitació ambiental l'any 2009. Aleshores li era d'aplicació la Llei 11/2006, d'avaluacions d'impacte ambiental i avaluacions ambientals estratègiques a les illes Balears. El projecte es trobava als supòsits de l'annex I, per la qual cosa s'havia de subjectar a avaluació d'impacte ambiental. En tant es rebien les consultes efectuades, la CBMA va emetre informe en el que sol·licitava que es realitzés l'EIA, adjuntant el nivell d'abast que havia de tenir. El 2011 el president dóna audiència de deu dies per acordar la caducitat de l'expedient, pel fet que havien transcorregut els sis mesos des que s'havia notificat al promotor el resultat de la fase prèvia de consultes sense que hagués presentat la sol·licitud d'inici a l'òrgan ambiental. Dos mesos després, el cap d'Àrea de Construcció i Gestió d'Abastament sol·licita que l'expedient es mantengui obert, atès que hi havia un dubte sobre si calia sol·licitar la declaració d'interès general en tant que l'obra estava contemplada en el Pla Hidrològica aleshores vigent. Finalment, el 2015, previ informe jurídic, es Ple de la CMAIB declara l'arxivament de l'expedient per caducitat.

El 2016 es reprèn el projecte. Es fa una reunió prèvia informativa entre ABAQUA i la CMAIB, per tal de determinar la tramitació a efectuar. Es determina que no cal que el promotor presenti el Document Inicial, atès que el projecte que ara es presenta no inclou modificacions substancials en relació al que es va fer el 2009, i que les que ara es proposen corresponen a la incorporació de les conclusions del document d'abast de la CMAIB i de les consultes efectuades a les diferents administracions el 2009.

4.2 Fase d'informació pública i de consultes

D'acord amb l'article 37.4 de la Llei 21/2013, d'avaluació ambiental, cal sotmetre el projecte a informació pública durant un termini de trenta dies.

Durant l'exposició pública s'han consultat les següents Administracions afectades:

- Direcció General de Recursos Hídrics. RE Conselleria núm. 15554, de 06/07/2017.
- Conselleria de Salut. RS ABAQUA núm. 743/2017, de 06/07/2017.
- Consell de Mallorca. RS ABAQUA núm. 744/2017, de 06/07/2017.
- Ajuntament de Sineu. RS ABAQUA núm. 745/2017, de 06/07/2017.
- Ajuntament de Petra. RS ABAQUA núm. 746/2017, de 06/07/2017.
- Ajuntament de Maria de la Salut. RS ABAQUA núm. 747/2017, de 06/07/2017.
- Ajuntament d'Ariany. RS ABAQUA núm. 748/2017, de 06/07/2017.

A data de realització del present informe únicament s'han rebut els següents informes:

- Servei de Salut Ambiental, de la Direcció General de Salut Pública i Participació, que proposa tot un seguit de condicionants respecte al dipòsit, les conduccions, els materials i les substàncies per al tractament de l'aigua, que seran incorporats en les conclusions del present informe.
- L'Ajuntament de Petra remet escrit de 07/08/2017 (RE Àrea de construcció i gestió abastament núm. 55/2017 de 22/08/2017) en el qual informa que el document d'informació pública ha estat exposat al tauler d'edictes municipal sense que s'hagi presentat cap

al·legació.

-Servei d'Aigües Superficials, de la Direcció General de Recursos Hídrics, de data 10/10/2017 (RE Conselleria núm. 27372, de 29/11/2017), en el qual indica que les obres en domini públic hidràulic, en zones de servitud, en zones de policia i en zones inundables o potencialment inundables precisaran d'autorització administrativa prèvia de la Direcció General de Recursos Hídrics.

No s'ha rebut resposta de la resta d'ajuntaments, si bé tots varen expressar la seva conformitat amb el projecte de 2009. El de Maria de la Salut va recomanar l'alternativa 1 (la que també proposa com a més adient l'EIA) atès que era la de menys longitud, la que comportava menys expropiacions a particulars i la que presentava una afectació a fauna i flora menor.

La Direcció Insular de Carreteres del Consell de Mallorca indicava al 2009 que el projecte s'havia d'ajustar a la normativa de carreteres (art. 33 de la Llei 5/1990 i Pla Director Sectorial de Carreteres). En l'EIA actual s'indica que s'ha tengut en compte aquesta normativa.

El Departament de Territori indicava que calia sol·licitar la declaració d'interès general, atès que es tractava d'un ús condicionat en aquest tipus de sòl (SRG) segons el PTM (Norma 19.2.c.3). Això va generar un intens debat jurídic per tal d'aclarir si un projecte contemplat a una norma com el Pla Hidrològic havia de menester declaració d'interès general. Finalment, es va determinar la caducitat de l'expedient. El parer dels Serveis Jurídics d'ABAQUA (Marta López Morey, cap d'àrea) en la nota de 28/11/2017 és que, en tractar-se d'un pla d'abast supramunicipal i ser un ús admès per la Llei de Sòl Rústic (Llei 6/1997), no cal declaració d'interès general, així com passa a molts plans directors sectorials.

Sobre aquesta qüestió, el Pla Hidrològic de les Illes Balears, al seu article 74 indica, textualment,

De las infraestructuras básicas

1. Las obras hidráulicas previstas en este Plan, así como los trabajos, estudios, investigaciones y actuaciones incluidas en el mismo y en sus Programas de Actuación, que se realicen por la Administración hidráulica, directamente o por medio de entidad instrumental, se consideran:

- a) De utilidad pública, a los efectos previstos en el artículo 44 del Texto Refundido de la Ley de Aguas.
- b) Actividades relacionadas con las infraestructuras públicas, de acuerdo con lo previsto en el artículo 24.1 apartados b) y d) de la Ley 6/1997, de 8 de julio, de Suelo Rústico de Illes Balears, que a estos efectos se considera que son usos admitidos.

Referent a l'informe tècnic i document d'abast emès per la CMAIB el 2009, cal dir que el contingut s'ha incorporat a l'EIA:

- S'han afegit alternatives al traçat de connexió a Ariany
- S'han indicat alternatives d'ubicació dels dipòsits i edificis de control, si bé per al dipòsit de Maria de la Salut s'ha justificat tècnicament la impossibilitat de seleccionar altra ubicació.
- Aclareix el tema del creuament del torrent de Banderola en el sentit ja expressat
- Especifica que el projecte no implicarà l'obertura de nous vials o accessos
- Identifica en plànol els llocs on es mantindrà la maquinària durant el desenvolupament de les obres. En aquests indrets es duren a terme les mesures correctores i preventives pertinents.
- Pel que fa als efectes sobre la vegetació, s'indica que no s'afectaran els llistonars i que la vegetació dels torrents és de fàcil regeneració. Es proposen mesures correctores per a l'afectació a la vegetació fora de la rasa. No s'afecta l'arbrat.
- Hi ha el compromís de contractar un auditor ambiental.

El promotor presenta certificat indicant que al registre d'ABAQUA no s'ha presentat cap al·legació durant la fase d'informació pública a data de 13/10/2017.

També presenta nota jurídica elaborada per la cap d'àrea jurídica d'ABAQUA en la qual justifica (en base al seu criteri) la no necessitat de declaració d'interès general del projecte, atès que amb la normativa a la mà, l'ús es podria considerar admès dins sòl rústic.

5. Anàlisi tècnica de l'expedient

Alternatives: Es presenten tres alternatives de traçat, amb diferents subtraçats. També l'alternativa zero. Aquesta darrera es descarta atès que la qualitat i quantitat d'aigua dels municipis de Petra, Maria de la Salut i Ariany no assoleix els paràmetres necessaris. A més, el projecte ja es troba contemplat al Pla Hidrològic de les Illes Balears.

Les alternatives 1 i 2 s'inicien conjuntament al camí asfaltat de Son Vallfogó. En arribar al camí de Son Rebassa es separen, anant la 1 pel mateix camí mentre que la 2 discorre pel camí de Ses Rotes des Pinar. L'alternativa 3 s'inicia al camí de Son Vallfogó i ràpidament s'interna

per camps de conreu fins arribar al camí del Raig de s'Aigua, entrant a continuació al nucli urbà de Maria de la Salut. Les opcions 1 i 2 es tornen unir al camí i passen pel torrent de Son Real. Una vegada travessat, les dues opcions es fusionen amb la 3, travessen les vies del tren, el nucli de Petra i, finalment, arriben al dipòsit regulador de Petra.

Per al traçat a Ariany hi ha dues alternatives que discorren per vials asfaltats: L'A, pel camí de Son Guineu, i la B pel camí de s'Estorell. La primera té una longitud de 2486 metres mentre que la segona fa 1470 metres. El camí de s'Estorell és de titularitat del Consell. Les obres s'haurien de fer a la franja de protecció de carreteres i caldria fer expropiacions, interrompre accessos a finques i afectar el drenatge de la carretera. S'ha triat l'opció A del traçat a Ariany, tot i la seva superior longitud, per ser de titularitat municipal.

També s'ofereixen alternatives per al pas dels torrents. Es descarta el traçat per la llera atès que l'informe de la Direcció General de Recursos Hídrics no n'era favorable. El pas pels ponts tampoc és tècnicament viable atès la gruixa (600 mm de diàmetre) de les conduccions. Per tant, es selecciona l'opció de què la traça discorri paral·lelament per la part nord del torrent de Banderola i travessar-lo ortogonalment.

L'opció seleccionada a l'EIA és la 1 per diferents qüestions: ser més curta que les altres, suposar menys expropiacions i discórrer en més d'un 90% per vials asfaltats.

També hi ha alternatives d'emplaçament dels dipòsits reguladors i edificis de control. Per al dipòsit regulador de Maria de la Salut es justifica que només hi hagi una ubicació factible, atès que es tracta de l'únic emplaçament disponible amb una cota prou elevada per permetre hidràulicament la conducció de l'aigua cap a Petra i Ariany i sobre sòl no protegit. Altres avantatges és que presenta una excel·lent connexió viària, que pot permetre ubicar-hi el futur dipòsit de 11000 m³ i que es troba a tan sols 65 m del pou d'abastiment municipal de Roqueta.

Pel que fa a l'afectació a la flora i la fauna, l'impacte causat pel traçat és mínim. En l'opció 1, de 13007 metres, només 533 metres discorren per camps de conreu. Aquests 533 metres es corresponen al recorregut de la traça pel marjal nord del torrent de Banderola. Estrictament parlant, no s'afecta els cultius. Respecte a la canya (*Arundo donax*), que es troba a la llera i els marges del torrent de Banderola, es tracta d'una planta introduïda d'origen asiàtic i que genera problemes modificant el règim hídric dels torrents. També desplaça a la flora autòctona típica d'aquests ecosistemes. Aquesta espècie està considerada com una de les 100 espècies més perilloses del món per la UICN. Segons el Document Tècnic de Conservació editat per la Conselleria de Medi Ambient el 2005 amb el títol Els vegetals introduïts a les Illes Balears, és una de les espècies invasores prioritàries sobre les quals caldria actuar a les Illes. L'eradicació és complicada, pel rebrot a través de rizomes, però el Servei d'Aigües Superficials ha efectuat amb èxit algunes actuacions puntuals a torrents, basades en les directrius indicades a l'obra Bases para el manejo y control de *Arundo donax* L. (Caña común), editat per la Generalitat Valenciana el 2012. A criteri del tècnic sota signant, l'eliminació dels 130 m² de canya per l'obertura de la rasa seria una circumstància idònia per realitzar una actuació de control a l'indret. La metodologia hauria de ser consensuada amb el Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.

La comunitat d'abatzeres (*Rubus ulmifolius* Crataegetum brevispinae) és pròpia de zones humides com torrents. És autòctona i de ràpid creixement. L'afecció seria al torrent de Son Real i únicament uns 4 m² de superfície. Atès la rapidesa en la regeneració pròpia d'aquesta comunitat, es considera que en poc temps es tornarà a la situació originària, sense necessitat de mesures complementàries.

La construcció del dipòsit regulador de Maria de la Salut sí que comportarà desbrossament i eliminació d'alguns peus arboris de pi i alzina, si bé es podrien dur a terme mesures correctores compensatòries, com el trasplantament dels exemplars de gran port o realitzar un projecte d'integració paisatgística a la parcel·la mitjançant la plantació d'espècies arbòries. La parcel·la del dipòsit regulador de Petra no presenta cap tipus de vegetació natural.

La fauna present no es considera rellevant, atès que els hàbitats pels que discorre el traçat estan prou alterats. No consta a la zona de l'àmbit que hi hagi tortuga mediterrània (*Testudo hermanni*), si bé uns quilòmetres més a l'est sí que hi ha cites. Per tant, no es pot descartar la presència d'aquesta espècie a l'àmbit d'actuació. La zona dels torrents podria albergar aus nidificants. S'ha consultat el Bioatles i, en base a l'Atlas dels aucells nidificants a Mallorca i Cabrera (2003-2007), editat pel GOB, s'hi ha citat la presència PROBABLE de sòl·lera (*Miliaria calandra*) i butxaqueta (*Cisticola juncidis*), i POSSIBLE de vitrac (*Saxicola torquatus*). Aquestes espècies es troben al Llistat d'Espècies Silvestres en Règim de Protecció Especial (RD 139/2011). No estan catalogades ni amenaçades. No s'ha comprovat la reproducció segura d'aquestes espècies a l'indret, tot i que, especialment en el cas de les dues darreres, l'hàbitat els és favorable. Per tant, i com a mesura precautòria, el tècnic sota signant proposa que les obres a realitzar a les rodalies del torrent de Banderola s'executin fora de l'època de reproducció d'aquestes espècies (és a dir, fora dels mesos entre març i juliol, ambdós inclosos). També consta la presència d'un crustaci endèmic anquihalí (*Metacrangonyx longipes*), espècie no catalogada ni amenaçada. Tanmateix, la cita no correspon al torrent de Banderola, per la qual cosa no es preveu que el projecte pugui afectar-lo.

L'EIA adjunta un apartat sobre el canvi climàtic, incloent-hi mesures a aplicar en la fase d'obra, sobre tot de minimització d'emissió de gasos dels vehicles, d'estalvi energètic, d'aigua i sobre la correcta gestió dels residus. També es col·locaran plaques solars als dipòsits i edificis de control per obtenir l'energia per a la il·luminació.

Estudi d'incidència paisatgística: L'estudi fa una descripció dels diferents àmbits paisatgístics pels que discorre el traçat i on s'han d'ubicar

les edificacions. En destaca la presència dels torrents de Banderola i Son Real, els camps de conreu, les garrigues i algunes zones forestals. Els principals impactes són els generats per moviments de terres, la construcció dels dipòsits i edificis de control i els derivats de l'ús de maquinària pesada. L'Estudi presenta també un reportatge fotogràfic de tot el traçat. Les mesures proposades semblen suficients per assegurar una bona integració paisatgística del projecte amb l'entorn.

Proposta de mesures correctores: a l'EsIA es proposen tot un seguit de mesures correctores amb l'objectiu de disminuir l'impacte sobre la atmosfera, el sòl, els recursos hídrics, les comunitats vegetals i animals, i el paisatge. En destaquen les següents:

- Atmosfera: irrigació de la zona de treball i les acumulacions de terra per tal d'evitar la dispersió de la pols, transport dels materials tapats, correcte manteniment dels vehicles per controlar les emissions de gasos i adequada gestió dels residus produïts. Pel que fa als renous, es farà servir la maquinària a certes hores, quan les molèsties siguin menors, la maquinària es mantindrà en bon estat, es limitarà la velocitat, etc.
- Sòl: Es preveu que es retiri de les rases 51.396 m³ de terra. Gairebé el 50% es farà servir en el rebliment de les mateixes. Les pedres que s'obtinguin serviràn per reparar les parets seques que s'hagin fet malbé. La terra que sobri serà retirada a abocador autoritzat per fer-la servir en la restauració de pedreres. Pel que fa a la rehabilitació de les parets seques que puguin resultar afectades per l'execució del projecte, el tècnic sota signant considera que cal preveure la realització de passos de fauna, per tal de permetre la connexió entre les diferents poblacions d'espècies com marts, eriçons, tortugues, etc.
- Recursos hídrics: Es duran a terme les actuacions pertinents per evitar l'abocament de qualsevol tipus d'abocaments o infiltracions al terreny durant les tasques d'execució del projecte.
- Impacte sobre el medi biòtic:

Flora: Com ja s'ha explicat en apartats anteriors es produirà un impacte sobre la vegetació a la zona dels torrents de Banderola i Son Real. En el primer cas, la vegetació es correspon fonamentalment a canya, espècie introduïda i que causa diferents problemes hidràulics i ambientals. En el segon cas, s'afecta una superfície de 4 m² d'abatzer. Es tracta d'una espècie de ràpida regeneració, de tal manera que els efectes de l'impacte es diluiràn en relativament poc temps. No s'afecten llistonars. El projecte passa per una parcel·la que es va reforestar amb alzines. Tanmateix, la rasa es fa al llinar, on la probabilitat d'afecció és menor. L'EIA proposa parer especial atenció a aquesta zona per no afectar els peus existents i, si algun resulta afectat, es reposi. La resta de vegetació dels llinars de camins asfaltats i camins de terra és de tipus banal, sense importància de conservació. Només 533 metres recorren per camps de conreu. No es preveuen replantacions. L'EIA indica que, a la parcel·la de Maria de la Salut on es preveu ubicar el dipòsit regulador, hi ha alzines i pins, que hauran de ser retirats. A l'ortofoto, es comprova que, efectivament, hi ha exemplars arboris de gran mida. Per tal de reduir aquest impacte, cal que aquests arbres de gran port, sempre que sigui possible, siguin trasplantats en les millors condicions dins la mateixa parcel·la i se'n faci un seguiment per tal de garantir la seva viabilitat futura.

Fauna: Es produirà un efecte barrera com a conseqüència de l'obertura de la rasa. També un impacte derivat de l'eliminació de vegetació que podria servir com a hàbitat de certes espècies de fauna. En relació a l'obertura de la rasa s'haurien d'aplicar mesures per evitar la caiguda d'animals o, almenys, per permetre la seva sortida, com ara tapar les rases fora de la jornada laboral que hagin quedat destapades o bé situar-hi llistons que permetin la sortida. En quant a la pèrdua d'hàbitat, es tracta de vegetació de petit port que ràpidament serà restituïda de manera natural. El renou derivat del funcionament de la maquinària farà que els animals es desplacin temporalment a altres indrets.

Paisatge: Els impactes sobre aquest factor han estat valorats a l'Estudi d'incidència paisatgística. Es proposen mesures correctores i minimitzadores. L'afectació es limitarà a les rases i a les construccions de les edificacions. No s'afectarà els terrenys a la vora de les rases. La terra que s'hi extregui servirà per reomplir-les una vegada col·locades les canonades. Els edificis tendran acabats de pedra i teulada àrab. Els acopis es faran a camps de conreu, en cap cas a garriga o zona boscosa. Es restauraran les parets de pedra seca que puguin haver estat afectades. Pel que fa als camins, es restauraran en tota l'amplada, no només a la zona de la rasa.

Respecte a la qüestió jurídica de si el projecte avaluat ha de ser declarat d'interès general o no, el criteri del tècnic sota signant és que no es tracta d'un tema ambiental, i que per tant no li pertoca informar sobre ell.

6. Conclusions

Per tot l'anterior, es proposa formular la declaració d'impacte ambiental favorable projecte de conducció d'aigua potable des Maria de la Salut a Petra i Ariany (T. M. Sineu, Maria de la Salut, Ariany i Petra – Mallorca) promogut per ABAQUA, al concloure's que previsiblement no es produiran impactes adversos significatius, sempre que es compleixin les mesures incloses en l'EIA i els condicionals següents:

- Abans de l'inici de les obres s'haurà de designar a la persona responsable de dur a terme el Programa de Vigilància Ambiental.
- A les parcel·les 785 i 786 del polígon 3 de Maria de la Salut, on es preveu ubicar el dipòsit regulador de 6000 m³, cal trasplantar els pins i alzines de gran port que s'hagin de veure afectats pel projecte constructiu, i que se'n faci seguiment per garantir-ne la posterior

pervivència o bé realitzar una bona integració paisatgística a la parcel·la mitjançant la plantació d'espècies forestals autòctones, de baixos requeriments hídrics i pròpies de la zona.

- Les obres d'obertura de la rasa a la zona dels torrents de Banderola i Son Real s'han de fer fora de l'època de reproducció de les aus que hi són presents. És a dir, no es poden realitzar entre els mesos de març i juliol, ambdós inclosos.
- Cal realitzar actuacions de control de la vegetació introduïda (*Arundo donax*) a la zona del torrent de Banderola d'acord amb la millor metodologia proposada pel servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General d'Espais Naturals i Biodiversitat.
- Cal prendre mesures per evitar la caiguda de fauna a les rases realitzades. Si aquestes han de romandre obertes fora de la jornada laboral, s'han de disposar llistons per permetre la seva sortida. Es faran revisions diàries per alliberar els animals que hagin pogut caure.
- En cas que s'hagin de restaurar parets seques, cal contemplar la realització de passos de fauna a la seva part inferior per permetre la connexió entre poblacions de fauna silvestre.

Tal i com indica l'Informe tècnic del Servei de Salut Ambiental, de 23/08/2017 (RE ABAQUA, 1534/2017, de 04/09/2017),

DIPÒSIT: El dipòsit ha de complir els següents punts:

Respecte a l'emplaçament:

- Situat a suficient distància de qualsevol causa de brutor, contaminació o insalubritat i de qualsevol altre local aliè a la seva funció específica.
- Per sobre de la xarxa de sanejament.
- El dipòsit ha d'estar identificat com a punt d'emmagatzemament amb cartells indicatius amb la següent llegenda: "dipòsit d'aigua de consum humà (nom del dipòsit), prohibida l'entrada a tota persona aliena a l'explotació".
- Cimentat o enrajolat d'una acera de 50 cm d'amplada al voltant del dipòsit per evitar el creixement vegetal.

Respecte a les característiques estructurals:

- Comportes sobreelevades amb configuració de "tapadora de caps de sabates" i tancades amb pany.
- Aixeta de presa de mostres a la sortida del dipòsit, ubicada a zona de fàcil accés. Es recomana també la instal·lació d'una altra a l'entrada, per facilitar la presa de mostres i el control analític de l'aigua.

Respecte a les condicions d'emmagatzematge del dipòsit:

- Es garantirà la circulació del volum total de l'aigua, no podent quedar retinguda l'aigua més de 7 dies.

Respecte al manteniment i neteja mínims del dipòsit:

- Periodicitat mínima: Una neteja completa anual del dipòsit.
- Actuacions a realitzar: Buidat del dipòsit; Eliminació per mitjans mecànics de les partícules sedimentades i incrustades; Reparació de les estructures danyades si és el cas; Neteja i desinfecció amb productes autoritzats; Aclarit amb aigua i finalment omplert i posada en funcionament amb els nivells adequats de desinfectant residual.

Conduccions.

- Les canonades d'aigua potable han d'estar situades en plànol superior a les de sanejament, amb distàncies verticals i horitzontals, entre l'una i l'altra, de no menys d'un metre, mesurat entre plànols tangents horitzontals i verticals a cada canonada més pròxims entre sí.
- Les escomeses disposen de sistemes o vàlvules antiretorn per tal d'evitar possibles retrocessos de l'aigua dels usuaris cap a la xarxa de distribució.

Materials.

- Tots els materials i productes utilitzats en la instal·lació (canonades, vàlvules, ventoses, formigons, etc.) hauran de ser de material apte per al contacte amb l'aigua de consum humà i hauran de complir l'article 14 del RD 140/2003, de 7 de febrer.

Substàncies per al tractament de l'aigua.

- Totes les substàncies utilitzades en el tractament de l'aigua, així com les utilitzades en les tasques de manteniment i neteja de superfícies i equips que estiguin en contacte amb l'aigua de consum humà, hauran de complir l'Ordre SAS/1915/2009, de 8 de juliol de 2009, sobre substàncies per al tractament de l'aigua destinada a la producció d'aigua de consum humà.

Tal i com indica l'Informe tècnic del Servei d'Aigües Superficials, de 10/10/2017 (RE ABAQUA, 2050/2017, de 13/11/2017),

Les obres en domini públic hidràulic, en zones de servitud, en zones de policia i en zones inundables o potencialment inundables precisaran d'autorització administrativa prèvia de la Direcció General de Recursos Hídrics. Aquesta autorització serà independent de qualsevol altra que hagi de ser atorgada pels diferents òrgans de les Administracions públiques i, si escau, dels propietaris de terrenys particulars.

El promotor, a la sol·licitud d'autorització, adjuntarà projecte subscrit per tècnic competent que defineixi les obres a realitzar.

Aquesta proposta de DIA s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'obtenció de l'autorització. En concret, no s'ha entrat a valorar la necessitat o no de declaració d'interès general del projecte.

Palma, 13 de desembre de 2017

El presidente de la CMAIB,

Antoni Alorda Vilarrubias

